

TRB AS
President Christies vei 1
5151 STRAUMSGREND

Saksbehandlar, innvalstelefon
Maria Knagenhjelm, 5764 3137

Dispensasjon - Lurefjorden og Lindåsosane marine verneområde - utslepp i sjø - fritidsbustad - 60/52 Langenes - Alver

Vi syner til Alver kommune si oversending av søknad frå søkjar Trb AS datert 13.06.2022. Saka gjeld søknad om utsleppsløyve for eigedom gbnr. 60/52 på Langenes i Alver kommune. Vi stiler løyvet til søkjar/entreprenør.

Vi innvilgar dispensasjon til å leggje nytt avløpsrøyr og for å sleppe ut avløpsvatn til det marine verneområdet, men set vilkår om tidspunkt for gjennomføring av tiltaket i tillegg til høge krav til reinsing. Sjå heile vedtaket med vilkår på siste side av dette brevet.

Dokument i saka

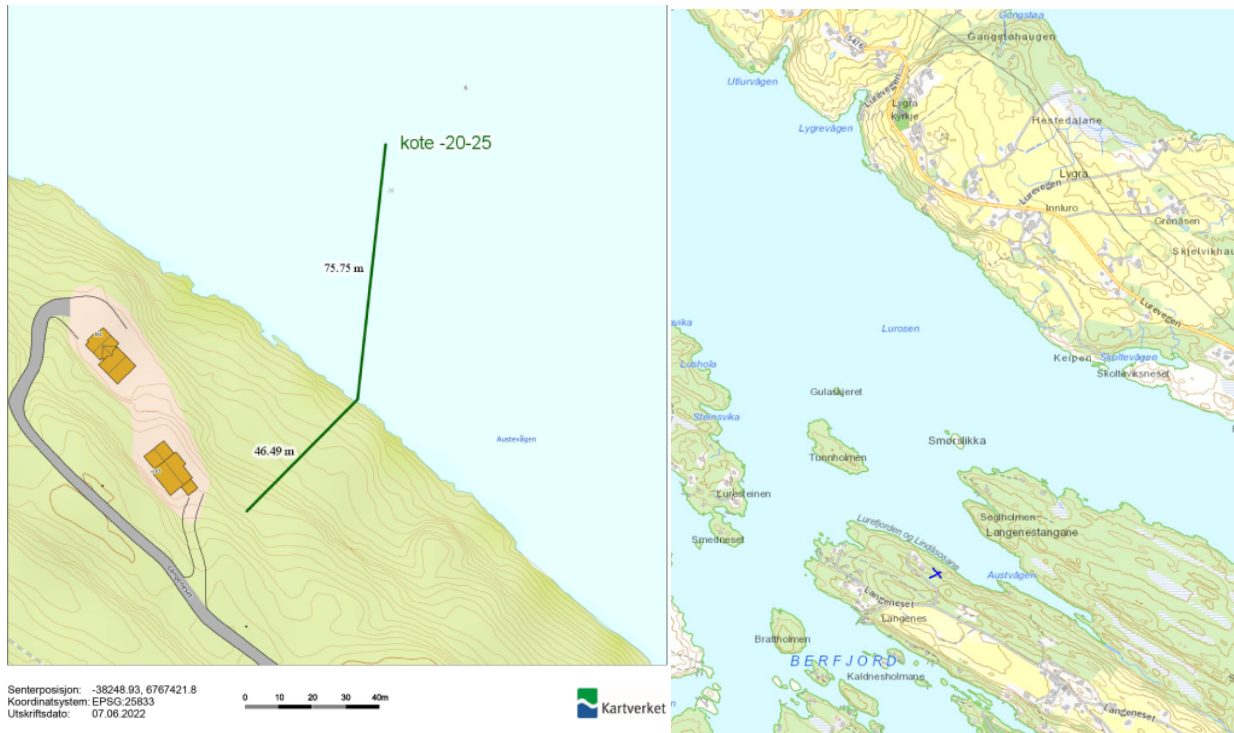
- Oversending av søknad via Alver kommune motteke hos oss den 13.06.2022, med vedlegg
- Forskrift om vern av Lurefjorden og Lindåsosane marine verneområde i Alver og Austrheim kommunar, Vestland fylke, datert 26.06.2020
- Naturmangfaldlova

Søknaden

Alver kommune skriv i oversendingsbrevet at eigedommen ligg i regulert område innanfor det som i reguleringsplanen for Langenes er definert som område for fritidsbustad. Alver kommune vurderer at tiltaket av denne typen er omfatta av verneforskrifta for det marine verneområdet.

Ansvarleg søkjar, Trb AS, på vegner av tiltakshavar Bjørn-Tore Fauske, søker om utsleppsløyve for avløpsvatn reinsa i minireinseanlegg av typen Biovac FD5N GRP. Anlegget har ein oppgitt reinsegrad på 97,1% for BOF5 og 95% for fosfor. Tiltakshavar søkte opphavleg om utsleppsløyve med slamavskiljar og utslepp via eksisterande utsleppsleidning eigd av gbnr 60/40 og gbnr 60/41.

Søknaden vart først avslått av Alver kommune grunna for dårleg reinsegrad av avløpsvatnet. I samband med etablering av minireinseanlegget søker tiltakshavar no om eigen utsleppsleidning til sjø.

Figur 1 og 2: Detaljert skisse av kor avløpsrøyret er planlagt plassert ut frå land. Kartet til høgre viser kor eigedomen er plassert i landskapet.

Bakgrunnsinformasjon

Vi vil først og fremst informere om at tiltak som ikke går lenger ut i fjorden enn det den private eiendomsretten rekker, altså ut to meter under sjøkartnull, ikke trenger behandling etter vernereglene. Ut i frå informasjon i søknaden går avløpsrøyret inn i det marine verneområdet.

Når eit tiltak må bli vurdert etter to regelverk (som forureiningsaker hos kommunen og verneområdestyresmakta hos oss), er det som regel riktig å handsame saka etter det strengaste regelverket først.

Det marine vernet er forholdsvis nytt, og vi jobbar no med ein forvaltningsplan slik at vi kan få ei meir føreseieleg forvaltning (nml §§ 8, 10). Planen er enno ikkje ferdig. I dette dokumentet handsamar vi den delen av søknaden som går på tiltak i det marine verneområdet etter verneforskrifta. Ansvarleg tiltakshavar er sjølv ansvarleg for å innhente løyve etter andre lovverk.

Lovgrunnlag

Føremålet med Lurefjorden og Lindåsosane marine verneområde er å ta vare på eit unikt fjord- og pollsystem med lågt oksygeninnhald, med mellom anna spesielle førekomstar av den djuptlevande kronemaneten *Periphylla periphylla* og ishavsåte *Calanus glacialis*, og ei eiga sildestamme. Det er ei målsetjing å halde verneverdiane utan større grad av ytre påverknad, og området skal kunne tene som referanseområde for forskning og overvaking. Verneføremålet knyter seg til vassøyla og sjøbotnen (verneforskrifta § 1).

I verneforskrifta § 3 står det at i det marine verneområdet må ingen setje i verk noko som skader verneverdiane nemnt i verneføremålet. Både vegetasjonen og dyrelivet er verna mot skade og øydelegging. Området er verna mot tiltak og inngrep som kan skade verneverdiane som t.d. etablering av ulike typar anlegg, utfylling, byggeverksemd, plassering av konstruksjonar på

sjøbotnen, andre varige eller midlertidige innretningar, legging av røyrleidningar og kablar, utføring av avløpsvatn og andre konsentrerte tilførsler av ureining, mudring, uttak og deponering av masse, sprenging, boring, utslepp av kjølevatn frå land, omrøyring av vassmassar og oppankring. Forsøpling er forbode. Opplistinga er ikkje uttømmande.

Verneforskrifta § 5 b seier at forvaltningsstyresmakta kan gje dispensasjon frå verneforskrifta til legging av kablar og røyrleidningar, så langt som mogleg samla i korridorar. Søknaden dreier seg om både utslepp og nedgraving/utlegging av røyr i det marine verneområdet. Det er ikkje ein eigen heimel i verneforskrifta for utløp av avløpsvatn, og vi må såleis handsame den etter naturmangfaldlova si § 48.

I kapittel 11 i forureiningsforskrifta, vedlegg 1, punkt 1.1. står det:

1.1 Kriterier for utarbeiding/revidering av liste over følsomme og mindre følsomme områder

A. Følsomme områder

Statlige forurensningsmyndigheter skal registrere en vannforekomst som et følsomt område dersom den faller inn under en av gruppene nedenfor:

- a. naturlige innsjøer, andre ferskvannsføremønstre, elvemunninger, fjorder og andre sjøområder som er eutrofe, eller som på kort tid kan bli eutrofe dersom det ikke treffes beskyttende tiltak.

Dei strengaste krava i forureiningsforskrifta følger av § 12-8 og omfattar reinsing av BOF og fosfor. Dei mindre strenge krava i forskrifta konsentrerer seg om suspendert stoff. Forskrifta kapittel 11 skildrar kva omsyn som ein må vurdere for kva næringsstoff som skal reduserast ved reinsing:

.....elvemunninger, viker, fjorder og andre sjøområder som har dårlig vannutskifting, eller som mottar store mengder næringsstoffer. Utslipp fra lite omfattende tettbebyggelse er i alminnelighet av liten betydning i slike områder, men når det gjelder omfattende tettbebyggelse, skal fosfor og/eller nitrogen fjernes med mindre det påvises at fjerning ikke vil ha noen innvirkning på eutrofieringen.

Etter naturmangfaldlova (nml) § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde som kan påverke naturmangfald, og det skal gå fram av avgjerda korleis desse prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Tiltak av denne typen er omfatta av verneforskrifta for det marine verneområdet. Gjennomføringa av tiltaket føreset at Statsforvaltaren som forvaltningsmynde for verneområdet gir dispensasjon frå verneforskrifta.

Verneføremålet i Lurefjorden og Lindåsosane er å ta vare på eit unikt fjord og pollsystem. Det er ein djup og mørk fjord, og all utskifting av vatn går over tre grunne tersklar. Dette førar til at Lurefjorden i lange periodar er eit oksygenfattig marint økosystem, og gjer det også sårbart for ureining. Fjorden er generelt ein dårleg resipient fordi det er så sein utskifting av vatn. Registreringar for Lurefjorden viser dårleg kjemisk tilstand, noko som også påverkar at vassførekomsten får dårleg økologisk tilstand.

Vi jobbar for å kunne få inn tidsseriar med overvakingsdata for Lurefjorden og Lindåsosane, slik at vi kan seie meir om nivået på næringsstoff og klorofyll. Dette er viktig for å få eit betre kunnskapsgrunnlag (nml § 8). Fordi vi veit at fjorden er oksygenfattig nyttar vi føre-var-prinsippet

(nml § 9) ved å stille høge krav til reinsing av utslepp. Vi har elles innhenta kunnskap frå naturbase og kartverktøy frå Fiskeridirektoratet, og vurderer at vi har nok kunnskap, jf. § 8 i naturmangfoldloven til å handsame søknaden. Det er ei målsetjing å halde verneverdiane utan større grad av ytre påverknad.

I naturbase er det meste av sjøarealet i verneområdet gitt verdi som nasjonalt viktig gyteområde for torsk. Statsforvaltaren har vore i munnleg kontakt for å innhente kunnskap frå Havforskningsinstituttet om den mest sårbare tida for gytande fisk. Støy, auka partikkelnivå og liknande kan være skadeleg. Statsforvaltaren sluttar seg til denne vurderinga, og set vilkår om driftsmetode i tid. Torsken gyter i dei frie vassmassar i februar-mars. Vi meiner såleis at vi har tilstrekkeleg kunnskap til å kunne avgjere saka (nml § 8), og set vilkår om at anleggsperioden skal være mellom 1. juni og 1. januar for å ta omsyn oppvekstområdet til torsken.

Vi har innhenta erfaringar frå Bjørnafjorden, tidlegare Fusa kommune. Kommunen har erfaring med fritidsbusetnadar med tilhøyrande utsleppsløyve til ein tilsvarande dårleg resipient som Lurefjorden, nemleg Lygrepollen. Lygrepollen er ikkje eit verneområde, men kommunen har sett høge krav til reinsing av avløpsvatn for å tilfredsstille krav i dagens forureiningslovverk.

Vi meiner at vi har tilstrekkeleg kunnskap til å kunne avgjere saka jamfør kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldlova § 8. Generelt er Lurefjorden ingen god resipient. Vi registrerer at søkjar fekk avslag første søknadsrunde hos Alver kommune fordi det var planlagt eit silanlegg, ikkje eit minireinseanlegg. Kommunen handsamar utsleppssøknaden i samsvar med forureiningsforskrifta § 12-8, jf. reglane om utslepp til *følsomme område*. Vi reknar med at kommunen følgjer opp med regulære kontrollar av avløpsanlegg i marine areal med dårleg resipient i kombinasjon med aktivt friluftsliv.

Vi vurderer tiltaket til å ikkje medføre vesentleg auka påverknad på verneføremålet (nml § 10) for det marine verneområdet i nemneverdig grad dersom reinsinga av fosfor og organisk avfall vert tilstrekkeleg. Sidan verneforskrifta i utgangspunktet har forbod mot utslepp av avløpsvatn, vil det vere avgjerande at det er høg grad av reinsing (nml 11) før det blir sleppt ut. Det er også viktig at utsleppspunktet har så god vassutskifting det er mogeleg å få i ein dårleg resipient som Lurefjorden og Lindåsosane.

Verneforskrifta sitt forbod mot utslepp av avløpsvatn har ikkje til føremål å hindre hytter og mindre einingar av einbustadar å ha vassklosett. Vi har etter kvart handsama fleire tilsvarande søknadar.

Vi finn det såleis rett å innvilge dispensasjon frå naturmangfoldlova § 48 med vilkår om høge krav til reinsing og gjennomføring av tiltaket i den minst belastande tida for fisken.

Vedtak

Statsforvaltaren i Vestland gjev dispensasjon etter naturmangfoldlova § 48, jamfør verneforskrifta for Lurefjorden og Lindåsosane § 6, til utslepp av avløpsvatn frå gards- og bruksnummer 60/52 på Langenes i Alver kommune, på følgjande vilkår:

1. De skal gjennomføre tiltaket i anleggsperioden 1. juni til 1. januar av omsyn til gytande fisk.
2. Utsleppet ligg i følsamt fjordområde og skal minst etterkome forureiningsforskrifta sine krav til reinsing av denne type utslepp til følsame område.
3. Dersom bruk av røyrleidningen opphøyrer, skal de fjerne og levere den til godkjent mottak.
4. Det omsøkte tiltaket må vere slutført i løpet av 2025.
5. De skal leggje røyrleidninga langs botnen slik at den ikkje øydelegg viktige naturførekomstar.

6. Statsforvaltaren gir ikkje løyve til terrengtilpassing i form av sprenging eller anna tilsvarande anleggsarbeid på sjøbotn i verneområdet.
7. Alt avfall frå tiltaket skal leverast godkjent mottak, og sjøbotn rundt tiltaket skal være fri for avfall.
8. Statsforvaltaren skal ha ein rapport med bilete i ettertid at tiltaket, der m.a. endeleg trasé for ny leidning går fram, dato for gjennomføring, viktige observasjonar av fjordbotn ved legging av ny og ved rydding av gamal røyrleidning, med meir.

Vi minner om at dette er eit enkeltvedtak etter verneforskrifta, og at ansvarleg tiltakshavar sjølv er ansvarleg for å innhente løyve etter andre lovverk.

Klage

Denne avgjerda kan partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse klage inn for Miljødirektoratet med ein frist på 3 veker. Eventuell klage skal sendast til Statsforvaltaren, som vil vurdere klagen og sende den til Miljødirektoratet dersom vi ikkje finn grunn til å gjere om vedtaket.

Med helsing

Stein Byrkjeland
fagdirektør

Maria Knagenhjelm
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
TRB AS	President Christies vei 1	5151	STRAUMSGREND
Bjørn-Tore Fauske	Kattuglebrotet 41	5099	Bergen
Alver kommune	Postboks 4	5906	FREKHAUG